

Vier Bruine Kiekendieven *Circus aeruginosus* delen één Wintertaling *Anas crecca*

Henk Castelijns

Op 20 september 2002 stond ik op de dijk tussen het Sieperdaschor en het Verdrongen Land van Saeftinghe en zag daar een groep van enkele honderden wintertalingen verschrikt opvliegen. Dat is vaak een teken dat er een roofvogel vliegt. Daarom zocht ik de omgeving af en zag een volwassen man Bruine Kiekendief op een nog levende wintertaling zitten. Dat een Bruine Kiekendief zo'n grote, relatief snelle prooi levend zou kunnen slaan, had ik niet verwacht. Daarom besloot ik te blijven kijken en aantekeningen te maken van hetgeen gebeurde.

- 18:34: Volwassen man Bruine Kiekendief drukt een nog heftig spartelende Wintertaling tegen de grond en begint met plukken en eten.
- 18:36: De taling beweegt niet meer en is kennelijk dood.
- 18:38: De groep Wintertalingen vliegt weer op omdat een eerstejaars Bruine Kiekendief "Viens,, arriveert die op c. 25 meter van het mannetje op de grond gaat zitten.
- 18:40: Viens vliegt naar de volwassen man die nog steeds van de Wintertaling eet. De volwassen man laat zonder protest de prooi aan hem/haar.
- 18:43: Er arriveert een andere eerstejaars Bruine Kiekendief "Divi,, die Viens probeert te verjagen, maar omdat het niet lukt gaat deze c. 35 meter verderop zitten.
- 18:44: Divi vliegt op en weet nu Viens wel te verjagen en neemt de nog steeds op dezelfde plaats liggende prooi over.
- 18:46: Er arriveren 6 zwarte kraaien *Corvus corvus* en een jonge Buizerd *Buteo buteo*. De kraaien gaan tot op 3 meter van Divi zitten, de Buizerd op 10 meter.
- 18:47: Viens probeert Divi te verjagen maar dat lukt niet.
- 18:49: De Buizerd verdwijnt. Het aantal zwarte kraaien is toegenomen tot elf. Ze bakkeleien wat met Divi die het kennelijk beu is en daarom met de prooi wegvliegt. Divi gaat 30 meter verderop in wat lage begroeiing zitten. Ik zie de kop als er wordt geslikt.
- 18:50: Viens verjaagt Divi en gaat meteen van de prooi eten. Divi gaat verderop zitten.
- 18:51: De zwarte kraaien druipen af. Ze hebben helemaal niets van de prooi te pakken gekregen.
- 18:52: Divi verjaagt Viens na een korte strijd om de prooi.
- 18:54: Viens verjaagt Divi. Er arriveert een nieuwe eerstejaars Bruine Kiekendief , "Tris,,. Tris landt op de plaats waar de wintertaling is geslagen en inspecteert de plukresten. Hij/zij constateert kennelijk dat er niets te halen valt, vliegt naar Viens en probeert deze van de prooi te verjagen. Dat lukt niet, daarom gaat hij/zij op vijf meter van Viens zitten en krijgt daar vrijwel meteen gezelschap van Divi. De vogels zitten op minder dan een meter van elkaar.
- 18:58: Tris loopt naar de van de prooi etende Viens die vervolgens met gespreide vleugels op hem/haar afspringt en verjaagt.

- 18:59: Viens gaat met een deel van de prooi 10 meter verderop zitten. Tris inspecteert onmiddellijk de plaats waarvandaan Viens is opgevlagen. Aan de slikbewegingen te zien ligt er nog wat eetbaars.
- 19:04: Divi verjaagt Tris die verderop gaat zitten. Drie abrikooskleurige kopjes steken boven de begroeiing uit.
- 19:06: Divi gaat er met een volle krop vandoor.
- 19:08: Tris vertrekt eveneens. Omdat hij/zij van me vandaan vliegt, kan ik niet zien of de krop is gevuld.
- 19:12: Viens eet nog steeds van de prooi, maar ik ga ervan door. Er moeten nog wat halsbanden van Grauwe Ganzen gescoord worden.

Een 'gemiddelde' man Bruine Kiekendief weegt 500 gram, een 'gemiddelde' wintertaling in september 250-350 gram (Cramp & Simmons 1977, 1980). Een Bruine Kiekendief eet per dag 50-100 gram (Thiollay 1970). Een wintertaling is voor een Bruine Kiekendief dus een grote prooi. Vaak wordt aangenomen dat ze zo'n prooi alleen maar kunnen bemachtigen als die dood of bijna dood is (Clarke 1995). In dit geval was de prooi in elk geval levend en gezien het verzet dat de taling bood en het gegeven dat de vogel deel uitmaakte van een groep, waarschijnlijk in goede conditie. Als je als Bruine Kiekendief een wintertaling met zijn viereen deelt, heb je die dag alle vier genoeg te eten gehad. Het is overigens maar de vraag of er van eerlijk delen sprake was. Waarschijnlijk kwam Tris te kort. Hoe dan ook, niet-soortgenoten (zwarte kraaien) gun je sowieso niets. Dieren is niets menselijks vreemd.

Summary: Four Marsh Harriers *Circus aeruginosus* share a single Eurasian Teal *Anas crecca*

On 22 September 2002, an adult male Marsh Harrier was seen subduing a struggling Eurasian Teal, presumably captured seconds before from a larger flock of several hundreds. After 4 minutes, a juvenile Marsh Harriers arrived at the spot where the male was plucking and eating, followed by two more juveniles after respectively 10 and 20 minutes. Successively, each juvenile took its turn in consuming the Teal after the male deserted it. Between 6-11 Carrion Crows *Corvus corone* and a juvenile Common Buzzard *Buteo buteo* were also attracted to the kill, but were not allowed to feed upon it.

Literatuur

- Clarke R. 1995. The Marsh Harrier. Hamlyn, London.
- Cramp S. & Simmons K.E.L. 1977. The Birds of the Western Palearctic, Vol 1. Oxford University Press, Oxford.
- Cramp S. & Simmons K.E.L. 1980. The Birds of the Western Palearctic, Vol 2. Oxford University Press, Oxford.
- Thiollay J.M. 1970. Observations sur l'écologie d'une population de Busards roseaux *Circus aeruginosus* en Camarque. Nos Oiseaux 30: 214-229.

Adres: Marollenoord 10, 4553 CP Philippine (castelijns@zeelandnet.nl)